

Vergaderjaar 1991-1992

22 775

Gerechtsdeurwaarderswet

A

OORSPRONKELIJKE TEKST VAN HET VOORSTEL VAN WET EN VAN DE MEMORIE VAN TOELICHTING ZOALS VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE EN VOOR ZOVER NADIEN GEWIJZIGD

I. Wijzigingen in de wettekst:

1. De aanhef van artikel 6, eerste lid, luidde aanvankelijk:

De gerechtsdeurwaarder legt binnen een maand na zijn benoeming voor de president van de arrondissementsrechtbank in het rechtsgebied waarvan zijn standplaats is gelegen de navolgende eed of belofte af:

2. De eerste volzin van artikel 8, eerste lid, luidde aanvankelijk:

De gerechtsdeurwaarder die de ambtshandelingen, bedoeld in artikel 7, onderdeel a, niet kan verrichten, treft, voor zover dit in zijn vermogen ligt, de nodige maatregelen om te verzekeren dat desverlangd in het verrichten van ambtshandelingen ter plaatse kan worden voorzien.

3. Artikel 8, tweede lid, luidde aanvankelijk:

2. Wanneer de gerechtsdeurwaarder gedurende meer dan zes weken verhinderd is zijn ambt te vervullen, stelt hij Onze Minister hiervan in kennis, onder mededeling van de maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die hij heeft getroffen.

4. De aanhef van artikel 19, derde lid, luidde aanvankelijk:

Een persoon als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, die voor de eerste maal tot waarnemend gerechtsdeurwaarder wordt benoemd, legt zo spoedig mogelijk

na zijn benoeming voor de arrondissementsrechtbank in het rechtsgebied waarin de standplaats is gelegen, de navolgende eed of belofte af:

5. Artikel 25 luidde aanvankelijk:

Artikel 25

1. De gerechtsdeurwaarder is verplicht zijn administratie op een door Onze Minister te bepalen wijze te doen controleren door een onafhankelijke deskundige.

2. De gerechtsdeurwaarder is verplicht jaarlijks de stukken, bedoeld in artikel 14, tweede lid, vóór 1 oktober van het jaar volgend op het jaar waarop zij betrekking hebben te doen toekomen aan een onafhankelijke deskundige, als bedoeld in het eerste lid.

3. De gerechtsdeurwaarder is verplicht op diens verlangen zijn boekhouding en administratie te laten controleren door een daartoe door Onze Minister aangewezen ambtenaar of deskundige, indien de gerechtsdeurwaarder zijn verplichtingen krachtens het eerste en tweede lid niet nakomt dan wel de controle geen bevredigend resultaat heeft.

6. Artikel 26, tweede tot en met vierde lid, luiden aanvankelijk:

2. De tuchtrechtspraak wordt in eerste aanleg uitgeoefend door een

of meer kamers voor gerechtsdeurwaarders en in hoger beroep door het gerechtshof te Amsterdam. Tegen beslissingen van het gerechtshof is geen hogere voorziening toegelaten, behoudens cassatie in het belang der wet.

3. Bij algemene maatregel van bestuur wordt het aantal kamers voor gerechtsdeurwaarders bepaald, alsmede hun rechtsgebied en plaats van vestiging.

4. Ten aanzien van de leden en de plaatsvervangende leden van een kamer voor gerechtsdeurwaarders die gerechtsdeurwaarder zijn, wordt de tuchtrechtspraak in eerste aanleg uitgeoefend door een door het gerechtshof te Amsterdam ambts-halve aan te wijzen andere kamer voor gerechtsdeurwaarders. De president van het gerechtshof te Amsterdam geeft van de aanwijzing kennis aan de aangewezen kamer voor gerechtsdeurwaarders alsmede aan de voorzitter van de kamer voor gerechtsdeurwaarders die het bezwaar ter kennis heeft gebracht van het gerechtshof te Amsterdam en, indien een klacht is ingediend, aan de klager.

7. Artikel 29, tweede en derde lid, luidde aanvankelijk:

2. De kamer voor gerechtsdeurwaarders neemt een tegen een gerechtsdeurwaarder gerezzen bezwaar in behandeling hetzij op verzoek van Onze Minister, hetzij op

een bij de kamer ingediende klacht.

3. Een verzoek van Onze Minister of een klacht wordt schriftelijk en met redenen omkleed ingediend bij de secretaris van de kamer voor gerechtsdeurwaarders. Indien de klager daarom verzoekt, is de secretaris hem behulpzaam bij het op schrift stellen van de klacht.

8. Artikel 30, vijfde lid, luidde aanvankelijk:

5. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing indien tegen een gerechtsdeurwaarder een strafrechtelijke vervolging ter zake van een misdrijf is ingesteld.

9. Aan artikel 34, eerste lid, is de tweede volzin toegevoegd.

10. Artikel 42, tweede lid, luidde aanvankelijk:

2. Schorsing levert grond op voor ontslag uit een benoeming tot waarnemend gerechtsdeurwaarder.

11. In artikel 51, tweede lid, stond voor «algemene maatregel van bestuur» aanvankelijk: of krachtens.

II. Wijzigingen in de memorie van toelichting:

a. Algemene deel

1. In paragraaf 1 is toegevoegd:

De K.V.G. heeft, nadat er sinds 1973 veelvuldig overleg heeft plaatsgevonden tussen het Ministerie van Justitie en de K.V.G., grotendeels ingestemd met het voorliggende wetsvoorstel. Alleen op het punt van de publiekrechtelijke beroepsorganisatie, die de K.V.G. ingesteld had willen zien, en de reikwijdte van het wetsvoorstel, waaronder naar de mening van de K.V.G. eveneens de niet-ambtelijke werkzaamheden van de gerechtsdeurwaarder hadden moeten vallen, bestaat nog verschil van mening tussen de K.V.G. en het Ministerie van Justitie. De punten zullen uitgebreid hieronder aan de orde komen.

2. In paragraaf 6.2 is in de eerste alinea toegevoegd:

Dit tuchtrechtelijk college heeft zijn standplaats in Amsterdam en heeft de mogelijkheid elders zitting te houden. De rechtsmacht van het college reikt over het gehele Nederlandse grondgebied.

3. In paragraaf 6.2. is de laatste volzin in de derde alinea toegevoegd.

4. In paragraaf 6.2 is in de vierde alinea toegevoegd:

Het gaat dan echter om een toetsing aan de norm van artikel 17, te weten in hoeverre deze werkzaamheden in de weg staan van een goede en onafhankelijke vervulling van het ambt van de gerechtsdeurwaarder dan wel het aanzien daarvan. Bij deze meer afgrenzende, negatieve toetsing vormt de kamer zich geen inhoudelijk oordeel over de wijze van vervulling van deze niet-ambtelijke werkzaamheden.

5. Aan paragraaf 6.3 is een derde alinea toegevoegd. De tweede alinea luidde aanvankelijk:

Uiteraard dient de gerechtsdeurwaarder de mogelijkheid van beroep tegen een dergelijke beslissing te hebben. Ingevolge de bestaande wettelijke regels zou dit beroep bij de ambtenarenrechter moeten worden ingesteld. Zowel om een verscheidenheid van rechterlijke colleges, die betrokken kunnen worden bij een beoordeling van het functioneren van gerechtsdeurwaarders te voorkomen, als ook omdat bij de beoordeling van de rechtmatigheid van een ontslag op deze gronden mede de specifieke eigen aard van het gerechtsdeurwaarderschap een rol kan spelen, is in het onderhavige voorstel ervoor gekozen om ook bij de behandeling van deze zaken de tuchtrechtelijke colleges in te schakelen als beroepsinstantie.

b. Artikelsgewijze toelichting

1. In de toelichting bij de artikelen 7 en 8 is in de tweede alinea het volgende toegevoegd:

– Daarnaast kan worden gedacht aan persoonlijke omstandigheden zoals een verhuizing en familie-omstandigheden van bloed- of aanverwanten in de eerste of tweede graad, zoals huwelijk, bevalling van de echtgenote, jubilea en overlijden. Hiermee wordt aangesloten bij de regeling voor buitengewoon verlof zoals die is opgenomen in het Algemeen Rijksambtenarenreglement (Stb. 1931, 248). Duidelijk is dat het bij ontheffing van de ministerieplicht steeds moet gaan om persoonlijke omstandigheden die niet samenhangen met de beroepsuitoefening.

Een beroep op ontheffing van de ministerieplicht mag niet gehonoreerd worden als de deurwaarder moeilijkheden verwacht bij de uitoefening van zijn ministerieplicht.

– Hij zal de nodige maatregelen moeten treffen opdat binnen zijn werkgebied in de verzochte ambts-handelingen kan worden voorzien.

2. Aan de toelichting bij artikel 21 is toegevoegd:

Artikel 21, tweede lid, bepaalt dat de eisen van inrichting van het examen en de eisen voor de toelating tot het examen bij algemene maatregel van bestuur worden geregeld. Als voorbeeld van onderwerpen die bij algemene maatregel van bestuur zullen worden geregeld, kunnen worden genoemd:

– de toelatingseisen voor deelname aan het deurwaarders-examen;

– de verplichte leerstof tijdens de opleiding;

– de inrichtingseisen van het examen;

– de eisen voor benoeming als lid van de examencommissie.

Onderwerpen van louter administratieve aard, zoals de inschrijving voor de opleiding, de betalingen van les- en examengelden, de benoemingen van leden van de examencommissie en de tijdstippen waarop (her)examens kunnen worden gehouden, zullen bij ministeriële regeling worden geregeld.

3. De toelichting bij artikel 25 luidde aanvankelijk:

Het belang van een goed functionerend gerechtsdeurwaardersambt vereist, dat op de naleving van de verschillende aan de ambtsvervulling gestelde eisen wordt toegezien. Niet kan volstaan worden met een toezicht dat alleen naar aanleiding van klachten plaatsvindt.

Vaak zullen klachten eerst ontstaan wanneer een aanvankelijk wellicht snel te verhelpen misstand door verloop van tijd verergerd is. Een regelmatige controle is derhalve vereist. Die controle zal vooral plaatsvinden aan de hand van de boekhouding en administratie van een gerechtsdeurwaarder, zijnde de schriftelijke neerslag van de ambtspraktijk. Het gaat daarbij niet alleen om een financiële controle; de controle kan ook op tal van andere aspecten betrekking hebben, die aan de hand van de administratie kunnen worden nagetrokken.

De financiële jaarstukken bieden een voldoende eerste aanknopingspunt voor een regelmatige controle. Daarom wordt het opstellen hiervan en het opzenden aan de in het eerste lid bedoelde deskundige verplicht gesteld. Een controle zoals hier beschreven kan hoge bestuurlijke lasten meebrengen, terwijl aan de zijde van de gerechtsdeurwaarders slechts een gering enthousiasme bestaat voor een regelmatige controle van hun boekhouding en administratie. Met vertegenwoordigers van de K.V.G. wordt daarom sinds enige tijd overleg gevoerd over een regeling waarbij gerechtsdeurwaarders jaarlijks hun administratie en boekhouding zullen doen controleren door een onafhankelijke deskundige, die daarbij onderzoekt of voldaan is aan een aantal bijzondere criteria waaruit kan worden afgeleid of de ambtsvervulling bevredigend verloopt. Eerst indien langs deze weg de indruk zou ontstaan dat er iets mis is, zou er aanleiding bestaan voor een nader onderzoek vanwege de Minister, al dan niet door een financieel deskundige. Het derde lid van dit artikel biedt de basis om tot een dergelijke regeling te komen.

4. De tweede volzin van de toelichting bij artikel 26 luidde aanvankelijk:

Gegeven het relatief beperkte aantal gerechtsdeurwaarders (namelijk ongeveer 240) zullen in eerste instantie slechts twee of drie kamers voor gerechtsdeurwaarders worden ingesteld, waarvan het rechtsgebied meer arrondissementen zal omvatten.

5. In de toelichting bij artikel 42 is in de eerste alinea toegevoegd:

Met betrekking tot de niet-ambtelijke werkzaamheden heeft een schorsing geen effect hebben. Een uitzondering op deze regel vormt de toevoeging op grond van artikel 14, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand aan on- en minvermogenden (Stb. 1957, 233). Door de schorsing is de gerechtsdeurwaarder immers (tijdelijk) ontheven uit zijn functie van deurwaarder en mag hij zolang de schorsing duurt, zijn titel van deurwaarder niet voeren. Het is om deze reden dat aan hem geen toevoeging verstrekt zal worden.

6. In de toelichting bij artikel 42 luidde de eerste volzin van de tweede alinea:

Schorsing uit welken hoofde dan ook levert grond op voor ontslag uit de functie van waarnemend gerechtsdeurwaarder.

7. In de eerste alinea van de toelichting bij artikel 51 is toegevoegd:

Uiteraard zal ervoor worden zorg gedragen dat deze ambtenaren een voldoende opleidingsniveau hebben om hun taken naar behoren uit te kunnen voeren.